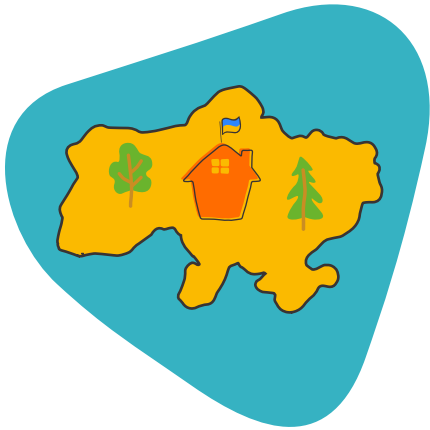

ВИХОВУЄМО ПАТРІОТИЗМ

ВИХОВУЄМО ПАТРІОТИЗМ

В основі патріотичного виховання дітей мають лежати емпатія, співчуття, особиста відповідальність кожного за плекання національної ідентичності, збереження історичної пам'яті та національної культури. У статті розглянуто прийоми з розвитку патріотизму в дошкільнят не тільки на прикладі традиційної тематики (ознайомлення з державними символами), а й на основі народних традицій, зокрема святкування календарних свят, культурної спадщини та діяльності видатних українців.

Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку — важливий напрям формування особистості.

Батьки, вихователі, вчителі повинні зробити все можливе, щоб навчити дітей пишатися своїм корінням, звичаями, історією, посприяти усвідомленню національної ідентичності, сповнити змістом відчуття належності до українського народу.

Ненав'язливе прищеплення дітям любові до України має відбуватися у формі ігор, тематика яких може стосуватися:

державних символів
України;

національних традицій
(звичаї приготування до
Святвечора, святкування
Різдва, Великодня; обставини
виконання колядок,
щедрівок, веснянок та гаївок;
розваги під час Адріївських
вечорниць тощо);

української культури:
народних казок, пісень,
творів мистецтва, видатних
діячів української історії
та сучасності.

Заняття з патріотичного виховання доцільно проводити напередодні державних свят; добре, якщо у груповій кімнаті створено тематичний мініосередок, наповнення якого можна поновлювати відповідно до запланованих заходів.

ХВИЛИНА ПАМ'ЯТІ

Щоранку в багатьох дитячих садках діти разом із вихователями хвилиною мовчання вшановують пам'ять українських воїнів, які віддали життя за мир і незалежність нашої країни, та співають гімн. Така практика є важливим елементом патріотичного виховання, тому якщо у вашому дошкільному закладі вона ще не стала звичною, подбайте, аби запровадити її. Докладіть зусиль, щоб загальна хвилина мовчання о 9:00 і спільне виконання гімну не перетворилося на формальний ритуал.

Простий прийом — шикування в коло — дає змогу створити атмосферу довіри, підсилити відчуття єдності, що допоможе всім присутнім перейнятися загальним хвилюванням і почуттям особистої залученості до церемонії. Дітей потрібно заохочувати ставитися до цього моменту з повагою, без страху. Щоб дошкільнята сприймали це саме так, поговоріть з ними про державні символи заздалегідь.

ЗМІСТ БЕСІДИ ПРО ДЕРЖАВНИЙ ГІМН

Розмову про державний гімн почніть з обговорення того, що означає для кожної держави її гімн — урочиста, величальна пісня, один з державних символів. Поясніть дітям, який сенс мають слова українського гімну. Розкажіть їм історію українського славня, наголосивши на тому, що український гімн відомий уже понад сотню років. Під час тематичної бесіди доцільно навести приклади виконання державного гімну за різних урочистих обставин, зокрема на Олімпійських іграх, коли він звучить на пошану переможців у спортивних змаганнях.

ПРИЙОМИ ВИХОВАННЯ ПОШАНИ ДО ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА

Про український прапор та його значення для нашої держави варто розповісти дітям ще змалку. Важливо, щоб дошкільники розуміли, що це символ єдності та свободи, гордості за рідну країну. Обов'язково щоразу, говорячи про державний прапор, показувати його дітям, пояснювати символіку кольорів (синій колір означає небо, а жовтий — пшеничне поле). Запитайте в дітей: «Чи бачили ви прапор раніше?», «Де саме ви бачили прапор нашої держави?», «Які кольори є на прапорі України?».

Пограйте з дітьми в такі ігри:

«Знайди кольори прапора»
(діти шукають предмети синього та жовтого кольорів у груповій кімнаті);

«Склади ціле»
(пазли)

«Відшукай прапор України» (серед прапорів інших держав).

Розкажіть дітям легенду або коротку історію, як прапор став державним символом. Запропонуйте вихованцям розфарбувати шаблони прапора або сконструювати його самостійно з кольорового паперу чи конструктора.

Важливо щороку 23 серпня відзначати День Прапора в кожному навчальному закладі. Напередодні разом з дітьми ви можете прикрасити групу синьо-жовтими кольорами, використовуючи для цього, наприклад, вироби з паперу. Зранку в День Прапора доцільно провести урочисту церемонію підняття прапора на території ЗДО.

Упродовж дня можна організувати виставку дитячих малюнків, присвячених державному прапорові та Україні. Добре, якщо під час підготовки до свята ви вивчите з дітьми вірш про прапор. Святкового дня організуйте фотосесію з прапорцями.

ПРИЙОМИ ВИХОВАННЯ ПОШАНИ ДО ДЕРЖАВНОГО ГЕРБА

Ознайомлення дітей дошкільного віку з тризубом як державним символом України має відбуватися в доступній формі. У бесідах уникайте надмірної історичної деталізації. Під час бесіди про державний герб покажіть дітям зображення тризуба, розкажіть, що цей символічний знак можна побачити на грошах, документах, вивісках на державних установах тощо. Розкажіть, що з'явився він дуже давно: понад тисячу років тому князь київський Володимир Великий використовував тризуб як знак своєї влади.

Зверніть увагу дошкільнят на те, що тризуб має три частини, які вчені витлумачують як єдність трьох сил — землі, неба й води. Дехто вбачає в знакові символ родини: батько, матір і дитина. Тризуб — це уособлення нашої незалежності та єдності, адже в його зображенні можна прочитати слово «воля». Насамкінець запропонуйте дітям намалювати самостійно чи розмальовувати тризуб за шаблоном, створити його з паперу чи природного матеріалу, зліпити з пластиліну.

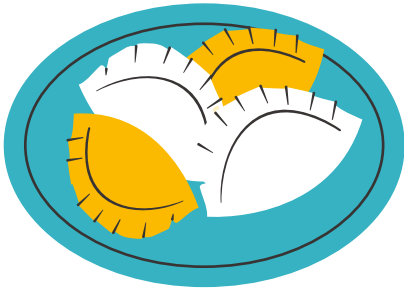
День Державного Герба України відзначають 19 лютого. У цей день доречно організувати виставку аплікацій чи малюнків українського герба, залучивши до виконання робіт батьків.

ПРИЙОМИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДОШКІЛЬНЯТ З НАЦІОНАЛЬНИМИ ТРАДИЦІЯМИ

Прищепленню любові до рідного краю, відчуття гордості за свою країну сприятимуть заняття, які знайомлять дошкільнят із багатими українськими традиціями.

На прикладі Святвечора ми можемо розповісти дітям у межах теми тижня про 12 страв, традиції Святвечора, коляду та вертеп.

Поясніть малятам, чому готують саме 12 страв (це символізує 12 апостолів — учнів Ісуса). Попросіть дітей назвати всі традиційні страви. Обов'язково розкажіть про кутю — основну страву Святвечора, яку готують з пшениці, маку, меду, горіхів та родзинок. Кутя — символ щедрості та здоров'я. У багатьох родинах на Святвечір у хаті ставлять дідуха — сніп із пшениці чи жита. Його вважають оберегом дому. Коли вся сім'я збирається на Святвечір, дідух займає найпочесніше місце в хаті. Він символізує щедрість землі, яка дарує хліб і їжу.

Розкажіть дітям, що коли на небі з'являється перша зірочка, люди починають колядувати, прославляючи в піснях народження маленького Ісуса. Колядувати ходять і діти, і дорослі. Гурти колядників ідуть від хати до хати, співають і бажають здоров'я та щастя, за що господарі обдаровують їх солодощами або грішми. Вивчіть з дітьми колядки та віншування.

Обов'язково розкажіть про чудову традицію — вертеп. Поясніть, що вертепом називають невеликий театр, де діти або дорослі розігрують сценки про народження Ісуса. У виставі діють ангели, пастушки, царі й навіть чортик. Вертеп дарує веселий настрій, показує, як добро перемагає зло.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Щоб познайомити дітей дошкільного віку з надбаннями української культури, доцільно спиратися на приклади досягнень відомих спортсменів, митців, науковців. Найкраще сприятимуть цьому відповідні теми тижня: спорт, мистецтво, наука. Основні принципи, яких потрібно дотримуватися:

Доступність. Розповідайте дітям про українських діячів простими словами, наголошуючи на їхньому таланті та любові до України.

Наочність. Використовуйте репродукції картин, фото митців чи відеоматеріали про успіхи спортсменів, досягнення в науці; Дотримання принципу наочності допоможе візуалізувати та запам'ятати нову для дітей інформацію.

Активність. Дайте дітям можливість створити власні малюнки чи аплікації за мотивами творчості митця, провести дослід чи експеримент, організуйте спортивні ігри на честь спортсмена.

Результатом відповідних занять стане сприйняття дошкільнятами відомих українців як героїв, які мотивують до успіху. Завдяки вашій креативності діти усвідомлять, що вони є частиною великої та талановитої нації. Знайомство з видатними українцями не лише сприятиме патріотичному вихованню, а й надихне дошкільнят на їхні власні маленькі досягнення.

для кожної дитини

